

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui:

Gațapuc Serghei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.08.2018 – 14.12.2018;

Instanța de apel: 21.01.2019 - 18.02.2019;

Instanța de recurs: 24.05.2019 – 26.06.2019;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 14 decembrie 2018, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Gațapuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități legate de gestionarea substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Gațapuc Serghei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 5040 (cinci mii patruzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Gațapuc Serghei acționând în scop de profit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, neavând autorizația corespunzătoare, împreună și de comun acord cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată, precum și cu alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, au organizat procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor și analogilor acestora în proporții mari cu scop de înstrăinare. Astfel, Gațapuc Serghei, conform înțelegerii

prealabile cu alte persoane, ilegal au dobândit pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul Republicii Moldova substanțe stupefiante, psihotrope și analogi ai acestora în proporții mari, și anume marihuana, pe care până la 29.01.2018 o cântăreau, repartizau și împachetau în doze mai mici pentru a o distribui, pentru comercializare diferitor persoane, inclusiv, prin intermediul persoanelor în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată, înlesnind comercializarea acestora în proporții mari consumatorilor. Și anume, Gațapuc Serghei, având scopul punerii în circulație a substanțelor stupefiante, conform înțelegerilor telefonice cu două persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată și alte persoane, depozita substanța stupefiantă marihuana la etajul tehnic al blocului locativ în care își are înregistrare la domiciliu, pe adresa - mun. xxxx, str. xxxx, iar ulterior, din locul indicat, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată și alte persoane, luau substanța stupefiantă marihuana, o transportau la domiciliu, o împachetau și o repartizau în doze mai mici pentru a o distribui consumatorilor finali.

În circumstanțele expuse supra, Gațapuc Serghei la 28.01.2018 le-a înstrăinat persoanelor în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată o cantitate nedeterminată de substanță stupefiantă marihuana.

Respectiv, la 29.01.2018, ora 21.50 fiind efectuată percheziție la domiciliul temporar comun al persoanelor în privința cărora a fost disjunsă cauza în procedură separată, amplasat pe adresa - str. xxxx, mun. xxxx, au fost depistate și ridicate 12 pachetele din polimer cu masă de origine vegetală /procurate de la Gațapuc Serghei.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1060 din 23.03.2018, masa vegetală uscată de culoare verde cu nuanțe cafenii prezentată la examinare în șase pachete din polimer incolor de tip zip-lock, într-o râșniță din metal și în altele opt pachete de tip zip-lock, ridicate în rezultatul efectuării percheziției a domiciliului cet. Gogolev Eugeniu, amplasat pe str. xxxx, mun. xxxx, reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (marihuană uscată) constituie în total 6,113 g (0,967g+0,944g+0,939g+0,916g+0,904g+0,916g+0,492g+0,035g).

Inclusiv, la 29.01.2017, aproximativ ora 19.00, Gațapuc Serghei aflându-se la domiciliu, pe str. xxxx, având scopul punerii în circulație a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestor substanțe, în urma unei înțelegeri prealabile, contra sumei de 200 lei, i-a înstrăinat unei persoane în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedură separată un pachetel cu marihuana. Astfel, la 29.01.2018, ora 20.10 în cadrul percheziției corporale a persoanei, în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedură separată, efectuată în incinta IP Botanica al DP mun. Chișinău, pe adresa - mun. xxxx, bd. xxxx, la acesta a fost depistat și ridicat un pachetel improvizate din hârtie cu substanță vegetală /procurat de la Gațapuc Serghei.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-581 din 19.02.2018,

masa vegetală de culoare verde, ambalată într-un pachet polimeric, de tip „zip-lock”, ridicată la 29.01.2018, în cadrul percheziției corporale a persoanei, în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedură separată, reprezintă marihuană, obținută artizanal din plantele de cannabis (câneapă), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante- marihuană constituie - 2,62 g (masă uscată). Concomitent, la 30.01.2018, ora 00.25, fiind efectuată percheziție la domiciliul cet. Gațapuc Serghei, amplasat pe adresa - str. xxxx, mun. xxxx, au fost depistate și ridicate 17 pachetele din polimer cu masă de origine vegetală și mijloace bănești obținute de pe urma înstrăinării drogurilor.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1660 din 27.04.2018, masele vegetale uscate și mărunțite de culoare verde, prezentate la examinare în 17 pachetele de tip zip-lock, ridicate în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul cet. Gațapuc Serghei, amplasat pe str. xxxx, mun. xxxx, reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea totală a substanței stupefiante (marihuana uscată), cu masa totală de 16,36 g (0,92 g, 0,93 g, 0,93 g, 0,84 g, 0,94 g, 0,94 g, 0,92 g, 1,07 g, 0,98 g, 0,88 g, 0,93 g, 0,91 g, 0,92 g, 0,97 g, 1,01 g, 1,07 g, 1,2 g). Totodată, la 30.01.2018, ora 00.55, fiind efectuată cercetarea la fața locului la etajul tehnic al blocului locativ de pe str. xxxx, mun. xxxx, aflat în folosința cet. Gațapuc Serghei, au fost depistate și ridicate 130 pachetele din polimer de tip zip-lock cu masă de origine vegetală.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1543 din 23.04.2018, masa vegetală uscată de culoare verde din cele 129 (o sută douăzeci și nouă) pachete de tip zip-lock, ridicate în cadrul efectuării cercetării la fața locului la etajul tehnic al blocului locativ, amplasat pe adresa - str. xxxx, mun. xxxx, aflat în folosința cet. Gațapuc Serghei, reprezintă marihuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (marihuana - materie uscată) constituie total de 128,505g (0,936g, 0,930g, 0,908g, 1,182g, 0,990g, 1,118g, 1,011g, 0,985g, 0,901g, 0,991g, 1,290g, 1,005g, 1,096g, 1, 035g, 1,006g, 1,014g, 1,063g, 0,960g, 0,990g, 0,939g, 0,969g, 1,185g, 1,007g, 1,045g, 0,933g, 0,988g, 0,929g, 0,989g, 1,121g, 0,994g, 0,94g, 0,916g, 0,981g, 1,042g, 0,922g, 0,967g, 0,984g, 0,977g, 0,873g, 0,909g, 0,959g, 1,040g, 0,974g, 0,890g, 0,974g, 0,944g, 0,922g, 1,026g, 0,959g, 0,927g, 0,886g, 1,002g, 1,277g, 0,948g, 0,957g, 1,024g, 1,165g, 0,922g, 1,334g, 0,929g, 1,019g, 0,924g, 1,198g, 1,007g, 1,024g, 0,955g, 1,021g, 0,930g, 1,054g, 1,033g, 1,004g, 1,307g, 0,923g, 0,951g, 0,921g, 0,970g, 1,268g, 0,925g, 0,953g, 1,130g, 0,991g, 0,925g, 0,927g, 1,018g, 0,991g, 0,952g, 0,892g, 1,011g, 1,046g, 0,976g, 0,964g, 0,934g, 0,953g, 1,030g, 1,034g, 0,952g, 0,939g, 0,900g, 0,950g, 1,052g, 0,944g, 0,967g, 0,945g, 0,959g, 1,005g, 0,998g, 0,940g, 0,895g, 1,057g, 0,940g, 1, 077g, 0,923g, 1,051g, 0,910g, 1,159g, 1,165g, 0,986g, 0,962g, 0,987g, 1,022g, 0,965g, 0,838g, 0,976g, 1,027g, 0,953g, 0,915g, 0,971g, 0,960g, 0,966g). Inclusiv, la 30.01.2018, ora 01.35 fiind efectuată percheziție în apartamentul nr. 1 aflat în posesia

cet. Gașapuc Serghei, amplasat pe str. xxxx, mun. xxxx, au fost depistate și ridicate un pachete din polimer cu masă de origine vegetală, un cântar electronic la scară mică cu urme de marihuana, predestinat cântăririi drogurilor, mai multe pachețele de tip zip-lock predestinate ambalării drogurilor.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1682 din 27.04.2018, masa vegetală uscată și grosier-mărunțită de culoare verde prezentată la examinare într-o sacoșă albă, cât și masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, depistată pe cântarul electronic, ridicate în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul cet. Gașapuc Serghei, amplasat pe str. xxxx, mun. xxxx, reprezintă marihuana, care se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea totală a substanței stupefiante (marihuana uscată) constituie masa totală de - 51,59 g (51,5 lg + 0,08g). 11. Substanțele stupefiante depistate, au fost procurate și erau păstrate de către Gașapuc Serghei, cu scop de înstrăinare. Cantitatea substanței stupefiante înstrăinate și păstrate cu scop de înstrăinare de către Gașapuc Serghei, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului a atacat-o cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea încasării cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii de apel a invocat că:

- hotărârea instanței de fond în partea admiterii demersului procurorului și încasării sumei de 5 040 lei de la inculpat în beneficiul statului pentru efectuarea a 3 expertize chimice este una nefondată, aceasta fiind în contradicție cu normele legale în vigoare;

- cheltuielile judiciare solicitate de procuror de a fi încasate de la inculpat în contul statului și dispuse spre încasare de instanța de judecată, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale, rapoartele de expertize chimice fiind întocmite la solicitarea organului de urmărire penală (conform art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, (altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză), în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, acestea fiind achitate din bugetul de stat;

- expertiza chimică este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, are menirea de a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia, deoarece este obligația acuzării în calitate de autoritate a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie

2019, a fost respins apelul declarat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. Instanța de apel a reținut că, instanța de fond legal și întemeiat a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor, iar alegațiile avocatului cu privire la faptul că, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, acestea fiind achitate din contul statului, nu pot fi reținute, or, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2017, au fost operate modificări la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, prin care cererea de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat să fie respinsă ca neîntemeiată, deoarece cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

6. Asupra recursului ordinar procurorul a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În motivarea recursului, avocatul își arată dezacordul cu soluția instanței de apel privind menținerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 5040 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare, făcând trimitere la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Reieșind din materialele cauzei în coraport cu alegațiile avocatului, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge argumentele, ca nefondate, deoarece, potrivit

art. 227 Cod de procedură penală, *cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.*

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.*

Colegiul reține că, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Prin urmare, în cazul supus examinării, Colegiul constată că cheltuielile judiciare în sumă de 5040 lei au fost suportate de stat întru efectuarea expertizelor judiciare pentru examinarea substanțelor depistate în urma acțiunilor infracționale ale lui Gațapuc Serghei și mai mult ca atât, odată ce acesta și-a recunoscut vinovăția, reiese că și-a luat și angajamentul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale la constatarea vinovăției urmează a fi încasate din contul său în beneficiul statului.

Respectiv, odată ce instanța de apel a menținut soluția corectă adoptată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că la examinarea cauzei în ordine de recurs nu s-a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, or, la înlăptuirea justiției instanța de judecată judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

În urma celor expuse, Colegiul concluzionează că, solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Pruteanu Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Gațapuc Serghei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 17 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun